

LIEFDE / AMOUR

EDUCATIEF PAKKET

KVS^{BXL}

Inhoudstafel

1. Credits pg. 03

2. Pitcho Womba Konga pg. 04

3. De Cast pg. 05

4. Vrouwen over liefde pg. 07

5. L'amour est très surestimé pg. 08

6. Muziek pg. 10

7. Scenografie pg. 11

8. Praktische richtlijnen pg. 12

1. Credits

TEKST Brigitte Giraud **ADAPTATIE EN REGIE** Pitcho Womba Konga & Dina Dooreman **SPEL, MUZIEK EN SONGTEKSTEN** Lisette Ma Neza, Marie Daulne, Clarice Malamba (Nsangu), Rokia Bamba, Caro Abutoh **BEWEGINGSREGIE** Moya Michael **KOSTUUMONTWERP** Caroline Franke **SCENOGRAFIE** Lena Mariën **DRAMATURGIE** Dina Dooreman & Junior Akwety **COACHING** Catherine Rans **LICHTONTWERP** Michaël Janssens **GELUIDSTECHNIEK** Noe Dervaux **PRODUCTIELEIDING** Lise Bruyneels **TONEELMEESTER** Lieven Symaey **BOVENTITELING** Inge Flore **PRODUCTIE** KVS **COPRODUCTIE** Central La Louvière **MET DE STEUN VAN** Tax shelter van de Belgische federale overheid via Cronos Invest

Foto door Lieven Symaey

2. Pitcho Womba Konga

Pitcho Womba Konga is de regisseur van **Liefde/Amour**. Hij is een bekend KVS-gezicht en een 'urban artiest'. Hij probeert steeds impactvolle én urgente thema's, zoals identiteit, non-discriminatie en diversiteit, naar voor te brengen in zijn voorstellingen. Hij laat zich graag omringen door een intense en nauwe community van gelijkgestemde artiesten uit diverse disciplines. **Liefde/Amour** zet een boeiende mix van vrouwelijke artiesten centraal. Niet alleen komen vele kunstvormen aan bod, ook daagt hij het publiek uit om aan reflectie en introspectie te doen.

"Ce qui se cache sous mon bonnet : La richesse n'est pas dans les moyens mais dans l'imagination car l'imagination permet d'inventer des moyens, de trouver d'autres manières de faire, des nouvelles méthodes, des nouvelles perspectives.

Il est important de rêver GRAND, d'avoir une large vision et apprendre à construire au départ avec ce qu'on a."

Lees de bovenstaande uitspraak van Pitcho en noteer alvast enkele **kernwaarden** van zijn artistieke visie. Bekijk daarna [dit filmpje](#) waarin hij zichzelf voorstelt.

OPDRACHT

Maak tijdens het kijken van het filmpje een mindmap.

Breng in deze mindmap de **veelzijdigheid** van Pitcho als artiest naar voor.

Neem ook **enkele thema's** op die in zijn werk aan bod komen.

Bespreek dit kort met elkaar.

MEER WETEN?

Via deze links kom je wat meer te weten over vroeger werk:

Kuzikiliza: <https://www.youtube.com/watch?v=imtx4olZN1k>

Fire will Become Ashes but Not Now: <https://www.youtube.com/watch?v=N3rV0eruLvo&list=PLrEhKL9Mtf2-wKAGou5hthGwF5p22tQqL&index=1>

3. De Cast

De scène wordt gevuld met vijf vrouwen van verschillende leeftijden, met verschillende achtergronden.

Pitcho wou als mannelijke regisseur leren uit de ervaringen van een vrouw. Het boek van Brigitte Giraud -waarop het stuk gebaseerd is- wakkerde een aantal vragen over liefde aan. Giraud geeft verschillende vrouwen vanuit verschillende achtergronden een stem. De vraag die zich stelt is of mannen en vrouwen anders kijken naar liefde.

VRAGEN VOOR DE KLAS:

Met wie spreek jij over liefde?
Met wie durf je hierover te spreken?
Spreek je hierover met vrienden of enkel onder vriendinnen?

Muziek speelt een centrale rol in het stuk. Er verschijnen heel wat gerenommeerde muzikanten en woordkunstenaars op scène. Zij brengen heel wat (nieuwe) eigen composities.

Marie Daulne; internationaal geroemd als de iconische frontvrouw van de band Zap Mama. Een ware muzikale pionier.

Lisette Ma Neza; slam poet, theatermaakster en de eerste vrouwelijke stadsdichter van Brussel. Haar werk is een inspirerende mix van poëzie, (persoonlijk) drama en maatschappelijk engagement

Clarice Malamba (Nsangu); multitalent in 2015 opgemerkt bij The Voice Belgique (RTBF). Dit markeerde het begin van haar zoektocht naar een unieke muzikale stijl, met een duidelijk groovy karakter.

Rokia Bamba; DJ sinds 2016 actief in de muziekcène. Ze begon haar carrière met een mix van Afrikaanse ritmes en hiphop. Doorheen haar muzikale exploraties groeide ook haar activisme.

Caro Abutoh is een veelzijdige artieste die maximaal stijlen combineert: soul, Afropop, kleinkunst... Meerstemmigheid troef in haar werk en bij haar band Princess Aghogho.

OPDRACHT

Bekijk de afbeelding. Wat valt je op (gender, leeftijd, taal, etc.) ? Herken je iemand van de cast?

OPDRACHT

Wil je graag dat de leerlingen uitgebreider kennismaken met de verschillende artiesten?

Laat hen in kleine groepjes online zelf op onderzoek gaan en nadien aan elkaar presenteren.

Er kan hierbij gebruik gemaakt worden van de voorziene links

Het onderzoek zelf kan gebaseerd worden op de klassieke W-vragen.:

Wie is de artiest?

Wat is haar artistic signature?

Waar woont, werkt, leeft ze?

Waarom doet ze wat ze doet? of

Welke boodschap willen deze dames uitsturen?

MARIE DAULNE

over haar muzikale carrière als Afropionier en haar (familiaal) leven in Brussel:

[Marie Daulne alias Zap Mama: 'Door de blik op de ander weet ik wie ik ben' | BRUZZ](#)

<https://www.youtube.com/shorts/okpzJJGnMo>

LISETTE MA NEZA

Over haar stadsdichterschap:

<https://www.bruzz.be/select/podium/lisette-ma-neza-ik-ben-geen-verkozen-politica-ik-blijf-een-vrije-kunstenaar-2024-01>

CLARICE MALAMBA (NSANGU)

Etaleert haar multitalent live:

[Clarice Malamba Aka NSANGU \(Chanteuse\)](#)

ROKIA BAMBA

over haar missie, identiteit en passie:

[Portrait: Rokia Bamba](#)

CARO ABUTOH

over haar achtergrond en de rol die muziek al in haar hele leven speelt:

[Caro Abutoh](#)

[Aghogho | VI.BE](#)

Foto door Lieven Symaey

4. Vrouwen over liefde

De actrices en hun verhalen vormen een mooie symbiose met het thema liefde in al zijn facetten.

Liefde is...

- Voor **oud** en **jong**
- **Persoonlijk** en **universeel**
- **vrijheid**, maar kan ook **beknottend** en **gewelddadig** zijn
- zotte **verliefdheid** en soms een pijnlijk **liefdeseinde**

De teksten van Brigitte Giraud uit haar verhalenbundel *L'amour est très surestimé*, worden geherinterpreteerd door Pitcho en de actrices. Ze vertrekken hierbij vanuit hun eigen persoonlijke ervaringen in de liefde en de eindigheid ervan. Volgens Pitcho draait het merendeel van onze acties en interacties om liefde. De samenleving idealiseert liefde in een relatie als de ultieme vorm van liefde. Veel mensen hebben het dan ook moeilijk om verder te gaan als een relatie eindigt. Het einde van het verhaal kan een deur openen naar andere verhalen.

De poëtische teksten zijn een bewerking van de oorspronkelijke kortverhalen, waarbij het kwetsbare narratief van Giraud luid weerklinkt. Op basis van het boek brengen de actrices/muzikanten nieuwe verhalen over liefde.. Woorden en gevoelens worden opnieuw door hen toegeëigend, vanuit hun eigen socio-culturele perspectief. Liefdesbreuk, scheiding en pijn vormen de kern van de voorstelling en symboliseren pijnlijke cesuren in het (eigen) leven.

OPDRACHT - klasgesprek

Wat is Liefde voor jou?

Wat betekent verliefdheid?

Is een partner een persoonlijke keuze of ook een familiale keuze?

Wat zijn belangrijke eigenschappen van een partner?

Wat is een goede reden om een relatie te beëindigen?

Wat kan er leiden tot een relatiebreuk?

Foto's door Lieven Symaey

5. L'amour est très surestimé

De voorstelling is geïnspireerd op fragmenten uit de novelle *L'amour est très surestimé*.

De actrices en muzikanten herinterpreteren de informatie over liefde en liefdeseinde die prachtig beschreven staan in de stukjes van Brigitte Giraud.

Brigitte Giraud werd geboren in Algerije, werkt vandaag vanuit Lyon.

Ze schreef een tiental boeken romans, essays en kortverhalen.

De bundel *L'amour est très surestimé* ontving de Prix Goncourt in 2007 voor kortverhalen.

In 2022 won ze de prestigieuze prijs voor haar roman 'Vivre Vite' over het verlies van haar man in 1999 door een verkeersongeval.

De bundel bevat aangrijpende verhalen over de donkere kanten van liefde: scheiding, verlatenheid, verlies, rouw... De voorstelling richt zich vooral op de eindigheid van de liefde en het onvermijdelijke afscheid dat het met zich meebrengt. Net zoals de makers van het stuk de teksten op hun eigen manier hebben herinterpreteerd, ligt het ook in onze handen om de liefde opnieuw te ontdekken en te beleven.

Het einde van een relatie kan zich op verschillende manieren manifesteren: door een eenvoudige breuk, een scheiding, het overlijden van een partner en noem maar op. Ook kinderen ervaren het einde van relaties, bijvoorbeeld wanneer hun ouders uit elkaar gaan.

OPDRACHT

Reflecteer over de volgende vragen:

- Is scheiden in bepaalde gevallen beter dan bij elkaar blijven?
- Wat is een reden om niet meer voor elkaar te kiezen?

Foto door Lieven Symaey

OPDRACHT

Liefde vraagt in deze tijd om een (filosofische) speeddate
Laat de leerlingen in duo's aan de slag gaan met een aantal quotes uit het boek.

Lees de quotes uit het boek op deze pagina. Bespreek met je klasgenoten wat je erover denkt. Ga je akkoord of niet? Motiveer telkens waarom.

1. *L'homme de votre vie est devenu un terrain d'experimentation. Vous le traitez comme in objet dont vous décidez l'usage. Vous avez idée de ce qu'il doit faire, penser, accepter. Vous voulez l'éduquer.*

Jouw geliefde wordt een experimenteerveld. Je behandelt deze als een object waarvan je het nut bepaalt. Jij hebt een mening over wat ze moeten doen, denken, accepteren. Je wilt ze opvoeden.

2. *Peut-on aimer une personne que ne se rebelle pas?*

Kan je van iemand houden die niet rebelleert?

3. *On dit que la fin est inscrite dans le commencement.*

Men zegt dat het einde al beschreven staat in het begin.

4. *Je me demande si c'est moi qui ne sais pas dire ou toi qui ne sais pas entendre. Je ne suis pas sûre que nous parlions la même langue.*

Ik vraag me af of ik het ben die niet kan spreken of jij die niet kan luisteren. Ik ben niet zeker dat we dezelfde taal spreken.

5. *Mais comme toujours au commencement d'une histoire, les maladresses sont des trésors.*

Zoals altijd aan het begin van een verhaal, zijn stomiteiten zoals juweeltjes.

6. *Liefde op het eerste gezicht duurt een bliksemflits lang, menig dwaas vergeet dat het geluid van de donder slecht weer aankondigt en dat we in de regen vaak alleen dansen ... Ze doet ons twijfelen aan wat we weten, maar we willen ze aanraken, strelen, proeven, tot het uiterste. We willen alles, niet een klein beetje. Tot op het einde, tot het uiterste. We houden van elkaar tot de liefde ons doet bloeden."*

– Pitcho Womba Konga

6. Muziek

Liefde/Amour is een meertalige voorstelling waarin muziek een belangrijke rol speelt, als de taal die de liefde het best uitdrukt.

OPDRACHT

Welke muziek vind je romantisch?
Welke muziek beluister je over liefde en verliefdheid? Welke over liefdesverdriet?
Laat een kort fragment horen.

'*Dag Vreemde Man*' de klassieker van Ann Christy wordt opgevoerd in de voorstelling. [Youtube](#)

*Je boek je krant je sigaret
Je warme sloffen naast ons bed
En je pleziertjes eens per week
Je pijn wanneer je me ontweek*

*Je bent gevierd en populair
Je gaat op reis en liefst heel ver
En wanneer kom je nog eens thuis
Je wordt een vreemde in ons huis*

*Je scherpe woorden aan't ontbijt
De voorgewende vriendelijkheid
Waarmee je afscheid van me neemt
Het is me allemaal zo vreemd*

*Dag vreemde man
Man van m'n dromen
Jij vreemde man
Je komt en gaat*

*Dag vreemde man
Man van m'n dromen
Jij vreemde man
Je komt en gaat*

*Dag vreemde man
De tijd zal komen
Dan zeg ik stop
Het is te laat*

*Dag vreemde man
De tijd zal komen
Dan zeg ik stop
Het is te laat*

*Dag vreemde man
Man van m'n leven
Ach. Wie ben jij
Waar ga je heen*

*Je bent sarcastisch niet attent
Een haast onmogelijke vent
Ik ben je vrouw niet meer alleen
Je hebt er andere om je heen*

*Dag vreemde man
Niets is gebleven
Voor jou voor mij
Jij blijft alleen*

*Waar ben je nou
Ik hou van jou*

OPDRACHT

Bekijk het fragment en analyseer de songtekst.
Waar gaat het over?
Wat zou de titel willen zeggen?
Wat is je opgevallen in de songtekst? Wat staat erin?
Welke boodschap brengt de zangeres?
Welk beeld van liefde spreekt uit dit lied?

7. Scenografie

Scenografie is het ontwerp van het decor in het theater. Het gaat om alles wat je op het podium ziet, zoals de achtergrond, meubels en andere objecten die de sfeer en de setting van het verhaal helpen creëren.

Lena Mariën is de scenografe van **Liefde** en geeft een beschrijving van de scenografie van de voorstelling:

“De scenografie van ‘Liefde’ is zowel een verhuis als een ruïne, zowel een maquette als een woonkamer, waarin de personages zich tegelijkertijd dingen kunnen herinneren als laten ontglippen.”

OPDRACHT

Bekijk de scenografie. Wat valt je op? Waaraan doet het decor je denken? Welke gevoelens brengen het materiaal, de vormen, etc. met zich mee?

8. Praktische richtlijnen

5.1. Een theaterbezoek, hoe doe je dat?

Voor sommigen is naar theater gaan een gewoonte, voor anderen gaat een nieuwe wereld open. We zien jullie allemaal graag komen en willen jullie dan ook zo goed mogelijk op jullie gemak stellen.

Naar theater gaan is een andere wereld binnenstappen, een soort van microkosmos waarin je eventjes kan loskomen van de dagelijkse werkelijkheid én tegelijk dieper kan nadenken over wat zich in onze maatschappij afspeelt. Hopelijk blijft het stuk nazinderen en brengt het boeiende dialogen op gang buiten de zaal.

Om de voorstelling zo aangenaam mogelijk te maken voor de groep, de begeleiders, de acteurs en het theaterpersoneel, hier even wat praktische afspraken op een rijtje:

GSM uit. De mensen rondom jou zien weldegelijk je opgelicht gezicht .

Geen snoep of drank tijdens de voorstelling.

Stilte en aandacht zodra de lichten uitgaan. In tegenstelling tot een filmbezoek, kunnen de acteurs op scène, je medetoeschouwers en de theaterwerkers je horen. Alles gebeurt live en vergt heel wat concentratie.

Als je de voorstelling geslaagd vond, mag je dat zeker laten weten door te applaudiseren op het einde van de voorstelling. Zelfs als de acteurs van het podium verdwijnen, mag je blijven applaudiseren, zo lok je ze nog eens terug om te buigen ter bedanking.

5.2. Nabespreking

Om de nabespreking te vergemakkelijken, raden we begeleiders aan om al meteen na de voorstelling te polsen naar reacties. Zo kan je vragen om een drietal adjectieven te noteren die hun onmiddellijke gevoel het best omschrijven. Je kan deze vervolgens enkele dagen later vergelijken met hun emoties eenmaal de voorstelling al wat beter “verteerd” is. Aarzel niet om hiervoor de emotionele check-in in deze lesmap te gebruiken.